

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Παχειά Άμμος

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

GRBW139311057

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΚΡΗΤΗΣ

Περιφέρεια ΚΡΗΤΗΣ

Περιφερειακή Ενότητα ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Δήμος Ιεράπετρας

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Παχειά Άμμος είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 30η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία Παχειά Άμμος βρίσκεται στα βόρεια παράλια της Κρήτης 20χλμ. νοτιοανατολικά της πόλης του Αγίου Νικολάου έμπροσθεν του ομώνυμου οικισμού. Τόσο η παράκτια ζώνη όσο και ο πυθμένας είναι αμώδεις με μικρά και μεγάλα βότσαλα. Τμήμα της παράκτιας ζώνης είναι μερικώς τροποποιημένο λόγω των λιμενικών εγκαταστάσεων που υπάρχουν στο άκρο της ενώ ένα μεγάλο τμήμα είναι φυσικό χωρίς παρεμβάσεις και στο όριο της εμφανίζονται αλμυρικά.

Η κολυμβητική ακτή αποτελεί το παράλιο τμήμα ενός ανοιχτού κόλπου μήκους 1.500 μέτρων. Το μήκος της ακτής είναι 1.000μ., το μέσο πλάτος 10μ. και προσανατολισμό βόρειο. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα έχουν κανονικό βάθος και η κλίση του πυθμένα είναι ήπια (σε μέση απόσταση 170μ. από την ακτή το βάθος εκτιμάται στα 5μ.). Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς μέσω βόρειου οδικού άξονα Αγίου Νικολάου - Σητείας ενώ υπάρχει δημόσια συγκοινωνία.

Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και διαθέτει μόνο μικρό αριθμό από ντους και καλύβια απορριμμάτων. Οι ανάγκες των επισκεπτών καλύπτονται από αναψυκτήρια, εστιατόρια και ξενοδοχειακά καταλύματα που υπάρχουν ανάντη του παραλιακού δρόμου που διέρχεται κατά μήκος της ακτής. Στο δυτικό τμήμα της παραλίας υπάρχουν δύο προβλήτες από σκυρόδεμα μήκους 35μ. περίπου η καθεμία. Τα κατοικίδια επιτρέπονται στην παραλία και ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται σε 150 άτομα.

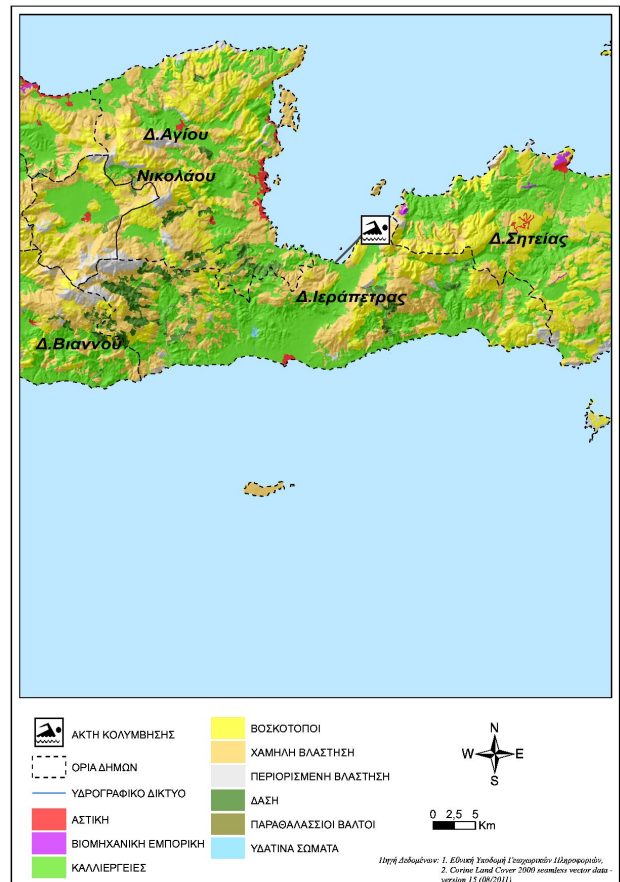
Στο κέντρο της ακτής εκβάλλει ρέμα διαλείπουσας ροής που πηγάζει από τον οικισμό Βασιλική.

Η άμεση περιοχή της ακτής είναι οικιστική και περιλαμβάνει ξενοδοχειακά καταλύματα, μόνιμες και παραθεριστικές κατοικίες ενώ σημαντικό ποσοστό καλύπτεται με θαμνώδη σκληρόφυλλη βλάστηση και καλλιέργειες, κυρίως ελαιώνων και κηπευτικών. Δυτικά της παραλίας υπάρχει κατασκευασμένος λιμενοβραχίονας για την πρόσδεση μικρών αλιευτικών και σκαφών αναψυχής.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της λεκάνης απορροής της ακτής κυριαρχούν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις που περιλαμβάνουν

κυρίως ελαιώνες και οι περιοχές με σκληρόφυλλη βλάστηση.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης (GR13), στην Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Ανατολικής Κρήτης (GR41) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Κόλπος Αγ. Νικολάου (GR1341C0012N)», του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως καλή, με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στο σχετικό Σχέδιο Διαχείρισης (αρ.οικ. 163/8.04.2015 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 570)). Η ακτή εντάσσεται στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα του Κόλπου Αγίου Νικολάου (GR001300010008N). Στο Υδατικό Σύστημα υπάρχει σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η παρακολούθηση γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 140384/2011. Η οικολογική κατάσταση του εν λόγω Παράκτιου Υδατικού Συστήματος έχει χαρακτηριστεί ως μέτρια, με βάση τον προκαταρκτικό χαρακτηρισμό που πραγματοποιήθηκε από το ΕΛΚΕΘΕ το 2008. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδατίνα σώματα, αναγνωρισμένα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που να επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Παχειά Άμμος αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 2010 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη

του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/ΕΚ και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Σημείο παρακολούθησης	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GRBW139311057101						

	Εξαιρετική ποιότητα;		Καλή ποιότητα
	Επαρκής ποιότητα		Ανεπαρκής ποιότητα

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 522 mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 324mm και 0mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Σητείας, έτη 1948-2002). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βορειοδυτική, ακολουθούμενη από δυτική και νοτιοδυτική με μικρή ως μέτρια ένταση (Ε.Μ.Υ. έτη 1960-2001). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 24°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 28°C(Ε.Μ.Υ. Έτη 1960-2004).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της είναι προστατευμένη από τους επικρατέστερους ανέμους και τους κυματισμούς. Επίσης, στην περιοχή δεν παρατηρούνται ισχυρά ρεύματα, ούτε έντονα φαινόμενα παλίρροιας.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός της Παχειάς Άμμου δε διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετείται, στο σύνολό του, μέσω ιδιωτικών συστημάτων αποχέτευσης. Ο μόνιμος πληθυσμός του οικισμού αυτού, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ (απογραφή 2001), ανέρχεται σε 570 κατοίκους. Αν και η παρουσία των συστημάτων αυτών αποτελεί δυνητική πηγή εισροής μικροβιακού φορτίου στη θάλασσα, λόγω της μικρής έκτασης του οικισμού, η πιθανή επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων εκτιμάται ως ιδιαίτερα περιορισμένη.

Εκβολές ποταμών, ρεμάτων-εκβάλλοντες αγωγοί

Στο κέντρο της ακτής εντοπίζεται η εκβολή ρέματος διαλείπουσας ροής. Το ρέμα δυνητικώς μεταφέρει ρυπαντικό φορτίο από την ευρύτερη περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται από ήπια αγροτική δραστηριότητα. Συνεπώς, το μεταφερόμενο φορτίο ενδέχεται να περιλαμβάνει αυξημένες συγκέντρωσεις

θρεπτικών (κυρίως νιτρικών και φωσφορικών αλάτων) και άλλων επικίνδυνων ουσιών που προέρχονται από τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα που εφαρμόζονται στις καλλιέργειες. Ωστόσο, ο ήπιος χαρακτήρας της αγροτικής δραστηριότητας της περιοχής οδηγεί στο συμπέρασμα πως η επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Επίσης, στο δυτικό τμήμα της ακτής εντοπίστηκε η εκβολή αγωγού μεταφοράς ομβρίων. Λόγω του αστικού χαρακτήρα της άμεσης περιοχής οι επιφανειακές απορροές από τους δρόμους και τους χώρους στάθμευσης των οχημάτων είναι δυνατόν να είναι επιβαρυνμένες με τοξικές ουσίες (πετρελαιοειδή, μόλυβδος κάδμιο κ.α). Παρά ταύτα, λόγω του μικρού μεγέθους του οικισμού δεν αναμένεται σημαντική επίδραση στην ποιότητα των υδάτων.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία δεν εντοπίστηκε ύπαρξη πίσσας, λαδιών και επιφανειοδραστικών ουσιών (αφροί) στην ακτή ή στα νερά ενώ παρατηρήθηκαν μεγάλες ποσότητες αστικών στερεών απορριμμάτων σε όλο το μήκος της. Τα ύδατα κολύμβησης παρουσίαζαν θολότητα πιθανόν λόγω των ανέμων που έπνεαν και του δημιουργούμενου κυματισμού.

Ευτροφισμός

Η θέση της ακτής (εντός ανοιχτού κόλπου) σε συνδυασμό με το βάθος των υδάτων και τα επικρατούντα θαλάσσια ρεύματα στην περιοχή εξασφαλίζουν ικανοποιητικό ρυθμό ανανέωσης των υδάτων, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση δυσμενών συνθηκών για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού.

Επιπλέον, τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται σε σημαντικό βαθμό από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Ακόμη, στα κολυμβητικά ύδατα της ακτής δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών ή φυτοπλαγκτόν και υπό κανονικές συνθήκες είναι διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν.

Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων. Ωστόσο, λόγω των ανέμων που πνέουν και των θαλάσσιων ρευμάτων που δημιουργούνται υπάρχει μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων στερεών απορριμμάτων.

Μέτρα αντιμετώπισης

Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Ιεράπετρας.

Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξάλειψη του φαινομένου

Σχετικά με τη διαχείριση των λυμάτων του οικισμού, σε περίπτωση παρουσίας μη κατάλληλων ιδιωτικών συστημάτων

αποχέτευσης (π.χ. απορροφητικών δεξαμενών) είναι σκόπιμο να διερευνηθεί η εφαρμογή κατάλληλων ιδιωτικών συστημάτων ή συστημάτων επεξεργασίας μικρής κλίμακας τα οποία προσφέρουν προστασία του υπόγειου υδροφορέα και συνεπαγόμενα της θαλάσσιας περιοχής από εισροές ρυπαντικού φορτίου. Για τη μείωση του φορτίου θρεπτικών που απορρέει στην παράκτια περιοχή και προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες συνιστάται η εφαρμογή των αρχών του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής, η οποία έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση των εφαρμοζόμενων ποσοτήτων λιπασμάτων.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Σημεία δειγματοληψίας	Βγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.)	Χώρα Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ)
Ειδική παταμό/ρέμας	Σημεία κλειστής αγωγού δάσσης	Χώρα Αναξέλεκτης Δάσσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)
Τεχνικακλέργιας	Χερσαίο τμήμα υπθαλάσσιου αγωγού δάσσης	Άλλο
Μορίνα	Αντλιοστάσιο	Οικιστικοί θύλακες μη κλειστούμενοι από αποχετευτικό δίκτυο
Αγκυροβόλο/ Πραβήλο	Βαμχονία - SEVESO	Αρδεύόμενες Καλλιέργιας
Αγκυροβόλομένο σκάφη	Αγωγός	

Σημεία δειγματοληψίας:

Κωδικός	ETRS 89	ΕΓΣΑ 87
GRBW139311057101	25.8039 35.1108	N 664247 E 3886530

Παχειά Άμμος
GRBW139311057

0 112.5 225 μ

Υπόβαση: Google Earth

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ

Πλατεία Κανουπάκη 1, 72200, Ιεράπετρα

Τηλέφωνο: 28423-40300

Fax: 28420-23999

www.dimosierapetras.gr

kyrva@ierapetra.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

Δ/υση Υδάτων Κρήτης

Ικάρου & Στεργίου Σπανάκη 2, 7107 Ηράκλειο

Τηλέφωνο: : 2810 278623

Fax: 2810 278630

<http://crete.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

Αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία

Περιφέρεια Κρήτης

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ.

ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Διοικητήριο, 72100 Αγ. Νικόλαος

Τηλέφωνο: 2641098182

Fax:

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΑΠΕΝ

Ειδική Γραμματεία Υδάτων

Μ. Ιατρίδου 2 & Λ. Κηφισίας, 11526, Αθήνα

Τηλέφωνο: 2106931298-9, 2106931262,

2106931254

Fax: 210 6994355

www.ypeka.gr

info.egy@prv.ypeka.gr

bathingwaterprofiles@prv.ypeka.gr

Έκδοση Ταυτότητας	Ημερομηνία	Επόμενη αναθεώρηση
R3	Μάιος 2015	Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/nbwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: www.ypeka.gr

Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων: www.yppo.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία: www.hnms.gr/hnms/greek/index_html

ΥΠΕΚΑ - Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος (ΕΔΠΠ): <http://www.e-per.gr/>

Περιοχές δικτύου Natura 2000: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432>

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.eepf.gr/blueflag

ΕΟΤ: www.visitgreece.gr/portal/site/eot

Περιφέρεια ΚΡΗΤΗΣ: <http://www.pkr.gov.gr/>

Δήμος ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ: www.dimosierapetras.gr

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr

